

Language Czech

Text

V Českosaském Švýcarsku se vyskytují jak horské, tak teplomilné druhy bezobratlých živočichů, například druhy vřezané na specifické podmínky, například spálenišť. Nejčastěji prozkoumanou skupinou bezobratlých je hmyz, zvláště některé čeledi brouků.

HMYZ

Brouci

Stáevlákovitá

Na pšeničných polích a vřesovištích je vzácná **stáevlák lesklý** (*Carabus nitens*). V zchátlých bukových porostech je možná spatřit **stáevlák nepravdělný** (*Carabus irregularis*). V inverzních kašpovkách Kamenice je vzácná stáevlák *Carabus problematicus*. Na teplém otevřeném stanovišti je vřezan mizející západoevropská **stáevlák zlatý** (*Carabus auratus*), na rašeliništích a vřesovištích je **stáevlák polní** (*Carabus arvensis*) a vzácná eurokavkazská druh *Pterostichus quadriveolatus*. V údolí řeky Labe byl nalezen i vzácná *Dyschirius intermedius*.

Střevlík zlatolesklý. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA VOD](#)

Tesaříkovitá

V oblasti byl prokázán vskyt 108 druhů tesaříků (Cerambycidae). K zajímavostem patří druhy obvyklé horské oblasti a pirozené jehličnaté lesy, které se v Československu a v carsku vyskytují v inverzních polohách v místech pirozeného vskytu smrku, jako například **tesařík pasekovský** (*Pachyta lamed*), **tesařík čtyřskvrnný** (*Pachyta quadrimaculata*) a především vzácný tesařík *Acmaeops septentrionis*, který je na ohněm poškozených suchých stromech. V borových lesích se velmi vzácně vyskytuje **tesařík zavalitý** (*Ergates faber*). Vskyt **tesaříka alpského** (*Rosalia alpina*) se v současnosti nepodařilo prokázat, i když z minulosti je z tohoto území uváděno několik údajů.

Tesařák ťetyářskvrnný. Foto: archiv Správy NPÁ

[ZPĚT NA ŤVOD](#)

Kovařákovitě

V zachovalých lesích v chladných inverzních roklích ěje horský druh kovařák *Sericus subaeneus*. V chladných lokalitách na vlhkých paloučích ěje eurosibiřský druh *Aplotarsus incanus*. Na volných lokalitách s pšářitým podkladem a na vřesovištích ěje palearktický *Cardiophorus asellus*. K teplomilným druhům oběvajícím květnatě buřiny na ědiřových vrších patř *Pseudanostirus globicollis*. V ězemě ěje i nř; nejvřtější kovařák *Stenagostus rufus*, který je zde vř; n na borově lesy.

[ZPĚT NA ŤVOD](#)

Ostatně ěledi boruř

Velmi pořetně jsou v ězemě zastoupeni **nosatcovitě** (*Curculionidae*) a **mandelinkovitě** (*Chrysomelidae*) brouci. K velmi významným patř převř; ty druhy, které obvykle ěj ve vrř;ch polohách, kde to zde se vyskytují i ve velmi nřzkých nadmořských výškách v ězkých ědolích vodních toků. Zde se tyto druhy udržely od konce doby ledové vzhledem k podobnému chladnému klimatu, jako je klima horské (tzv. **glaciřlně relikt**).

K významným indikačním druhům, které jednoznačně dokládají kontinuitu, tj. stělost a přirozenost lesa na dané lokalitě, patř převř; bezkřídle zřstupci nosatcovitých, jednak rodu *Acalles* (*A. camelus* a *A. commutatus*) a druh *Echinodera hypocrita*. K nejvýznamnějším nřlezným patř nedřvně objeveně vzř;cněho horského druhu nosatce karpatského přvodu *Plinthus tischeri*, který zde ěje na nejř;padnějším zřitěním bodu svěho přirozeněho rozř;řeně, a to pouze v nejstudenějším inverzních ědolích.

Na přřhodných lokalitách s pšářitým podkladem ěje jako velká rarita **chrobřk ěerně** (*Typhaeus typhoeus*). Okolě Hřenska představuje jeho jedinou lokalitu v řřmci celě ěeskě republiky!

Chrobák ěrn½. Foto: Věclav Sojka

[ZPĚT NA ĚVOD](#)

Mot½li

Na ězemě ěskosaskěho Ā v½carska bylo prokězěno věce ne¾ 1000 druhĚ mot½lĚ. K chladnomiln½m horsk½m a podhorsk½m druhĚm patĚ napĚ. **hrotnĀĀdlec kapradinov½** (*Hepialus fusconebulosus*), **drobnĀĀek Stigmella myrtillella** Āi **chrostĀkovnĀk Micropterix osthelderi**, jeho¾ nĀlez u Dolskěho ml½na byl vĚbec prvnĀm nĀlezem v ěechěch!. V raĀelinn½ch borech Ā Ā¼ije Āada druhĚ, kterě jsou sv½m v½vojem vězěny na rojovnĀk bahennĀ, napĚ. **drobnĀĀek Stigmella lediella**, **podkoprĀek Lyonetia ledi** Āi **pouzdrovnĀĀek Coleophora ledi**.

BĀĬsek ovocn½. Foto: ZdenĀk Patzelt

K dalĀm v½znamn½m druhĚm patĚ vzěcn½ **hnĀdĀsek chrastavcov½** (*Euphydryas aurinia*) Ā¼ijĀĀ na vlhĀĀch loukěch, nehojn½ **otakĀrek fenyklov½** (*Papilio machaon*), v ěechěch velmi vzěcn½ **soumraĀnĀk ĀernohnĀdĀ½** (*Heteropterus morpheus*) Āi **bĀĬsek ovocn½** (*Aporia crataegi*).

[ZPĚT NA ĚVOD](#)

RovnokĀĀdĬ

V jeskyních a útočiších byl jako velká rarita objeven **konák jeskynná** *Troglophilus neglectus*. Nálezy v CHKO Labská pískovce představují vůbec první údaje v rámci střední Evropy, neboť tento druh byl dosud znám pouze z jižní části Rakouska a Balkánského poloostrova. Na úředních vyvěštinách již lze vidět horská **bezkařádlá kobylika** *Pholidoptera aptera bohémica*, jejíž výskyt na NP Jeská a včcarsko je jedinou současnou lokalitou na území České republiky. Opakovaně byl na několika místech prokázán výskyt **kobyliky smrkové** (*Barbitistes constrictus*), která se vyskytuje pouze v jehličnatých lesích.

Konák Jeskynná. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA ÚVOD](#)

Věžečky

Dosud byl v Českosaském včcarsku prokázán výskyt 45 druhů věžeček. Na zdejších územích se může setkat jak s druhy vzácnými na tekoucí vody, například **motýlici lesklou** (*Calopteryx splendens*), vzácnou **klánatkou rohatou** (*Ophiogomphus cecilia*) či **páískovcem kroužkovánem** a **p. dvozubem** (*Cordulegaster boltoni* a *C. bidentatus*), tak i s druhy vzácnými na kyselé vody rašeliništného charakteru, například **věžkou úžrkovanou** (*Leucorrhinia dubia*), **věžkou jasnokvrnnou** (*L. pectoralis*), **žáďlem sátinovým** (*Aeschna juncea*), **věžkou tmavou** (*Sympetrum danae*) a také **věžkou podhorní** (*S. pedemontanum*). Stojaté vodní plochy s porosty vodních rostlin jsou osídleny **žáďlem královským** (*Anax imperator*) či **žáďlem rudookem** (*Erythromma najas*).

ŘidÄ©lko rumÄ©nnÄ©. Foto: VÄ©lav Sojka

[ZPÄ©T NA Ä©VOD](#)

OstatnÄ© zajÄ©mavÄ© druhy hmyzu

SlunnÄ© mÄ©sta na okrajÄ©ch lesa vyhledÄ©vÄ© vzÄ©cnÄ© **cikÄ©da chlumnÄ©** (*Cicadetta montana*). Na skalnÄ©ch ploÅ©inÄ©ch, stolovÄ©ch horÄ©ch, ale i v kaÅ©onu Labe Ä©ije **mravenec horskÄ©** (*Manica rubida*). VÄ©skyt v takto nÄ©zkÄ©ch nadmoÅ©skÄ©ch vÄ©Å©kÄ©ch je jev u tohoto druhu jinde v EvropÄ© nezjiÄ©tÄ©nÄ©. Z Ä©zemÄ© pochÄ©zÄ© i novÄ© druh pro vÄ©du - **kvÄ©tilka** *Phorbia kulai*.

V jemnÄ©m pÄ©sku na Ä©pati vÄ©slunnÄ©ch skal a pÄ©evisÄ© lze Ä©asto pozorovat nÄ©levkovitÄ© Ä©tvary, kterÄ© jsou dÄ©lem larev **mravkolva bÄ©Ä©nÄ©ho** (*Myrmeleon formicarius*) a kterÄ© jim slouÄ© k lovu koÅ©isti, pÄ©edevÄ©m mravencÄ©.

Nálevkovitá jamky vytvořené larvami mravkolva. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA VOD](#)

OSTATNĚ BEZOBRATLĚ

Pavoukovci a koráři

V oblasti se vyskytuje řada zajímavých druhů pavouků, například druh **sláňák suchomilný** *Arctosa figurata*. Nápadně je **kářiájk pruhovaný** (*Argiope bruennichi*) obvykle vlhké slunné louky a místa zarostlé vyššími bylinami a travinami. Do roku 1991 byl znám jen z nejjižnějších částí Moravy a Slovenska. Ze stepních pavouků zde můžeme potkat některé druhy **sláňáků**, zvláště pestře zbarvené druhy rodu *Alopecosa*. Ve vlhkých jeskyních a pod paskovcovými pavěvisy se hojně vyskytuje pavouk **meta temnotná** (*Meta menardi*).

Meta temnostná. Foto: Zdeněk Patzelt

V periodických tůňkách se můžeme setkat s kriticky ohroženým korájem **listonohem letním** (*Triops cancriformis*). Většinou tekoucí vody obývá rovněž kriticky ohrožený **rak říční** (*Astacus astacus*).

Rak říční. Foto: Zdeněk Patzelt

Májkáři

Takže mezi májkáři najdeme několik zajímavých druhů, například subatlantský druh slimáka *Arion intermedius*, u něhož nalezneme v Edmundově soutěsce u Háenska představoval vůbec první lokalitu v těchto! Na úředních stránkách je vzácný subatlantský **závornatka černavá** (*Clausilia bidentata*).

Á½Á¾aly

K zajiřmav½m druh½m pat½ nap½. horsk½; Á¾Á¾ala *Octodrilus argoviensis* vyskytuj½ se v chladn½ch Ådol½ch pod½ I Å½½ek. Dosud byl tento druh zn½m pouze z horsk½ch poloh Krkono½; a Å umavy. Aporectodea icterica a A. limicola pat½ k druh½m s atlantsk½m typem roz½½en½.

[ZP½T NA ÅVOD](#)

- 7612 zobrazen½

Sekce webu

[P½Åroda](#)

Source URL: <https://www.npcs.cz/bezobratli>